

COMMUNIO

na prázdninách

3/09

Starokatolická církev v ČR

Slovo na cestu

Milé sestry a milí bratři, začátek léta je nejen časem začínajících prázdnin a dovolených, ale také časem kněžských svěcení. Mnozí z nás si připomínají chvíle, kdy jsme stáli na startu své kněžské cesty, kdy na nás byly vloženy ruce biskupa s mnoha nadějemi a očekáváním.

Povolání kněze dnes nepatří k nejpřesvědčivějším, spíš naopak. Kněz je veřejností chápán jako zaměstnanec nepřilíš důvěryhodné instituce, jejíž přínos pro společnost je problematický. Sekulární svět toto povolání dráždí jako „nečitelné“ nebo popuzuje jako zbytečné, mnohé křesťany „laiky“ dráždí stejně, a promítají si do role „svého svátostného servismana“ i svou vlastní nenaplněnost, duchovní strádání a denno-denní selhávání. Nezasupitelná úloha svátostného kněžství je stále častěji zpochybňována i v církvích, které mají daleko k naší synodalitě a demokracii. Potřebuje tento svět vůbec kněze? K čemu je dnes kněz? Naučené role včerejška se nenávratně ztratily a v bezradném útěku do hektických činností se někdy skrývá jen ztráta identity a porozumění sobě samému. Kněz je člověk, který zakouší bezmocnost Božího slova zde na zemi. Ale ani to není nic nového. Říká se přece, že proroci umírají někde mezi oltářem a svatyní.

Z lidského pohledu se zdá, že kněžská služba je jedním z mnoha zaměstnání, které si člověk může podle svých sklo-

nů a sympatií vybrat. Takový pohled je mylný. Ke kněžství je totiž člověk povolán, na tuto životní cestu zve každého zvláštním způsobem Bůh. Okolnosti a způsoby tohoto volání a pozvání jsou různé, ale společné má být přesvědčení povolaných, že nejednali z nějakého vlastního rozmaru nebo touhy se v daném oboru uplatnit, ale z jistoty plynoucí z víry, že s nimi má Bůh právě tento záměr, který je neodvolatelný.

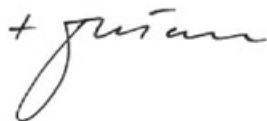
U pohanských náboženství je charakteristické, že dokonalost svého ideálu vyhrávají úzkému počtu dokonalých – i tohle v nás někdy přežívá. Křesťanská víra však považuje za pramen dokonalosti sjednocení s Kristem, které se realizuje ve křtu, svatost je tedy osobní povolání každého křesťana. Kněz je především bratrem ve víře. Pokud jde o praxi křesťanského života není nadřazen nad společenství, kterému slouží. Jeho místo je uprostřed Božího lidu a nikoli nad ním. Není a ani automaticky nemůže být nejlepším křesťanem ve farní obci. Stejně jako každý i on na vlastní kůži prožívá pokušení zlého, lidskou slabost a bídu hříchu. Právě dnes je nesmírně důležité, aby společenství vědělo o této bratrské, poctivé a zápasící víře svého kněze. Potřebuje sestry a bratry ve víře. Když nevidí, že druzí berou jeho věc za svou a když necítí jejich blízkost, podporu a pomoc, je ohrožena i jeho odvaha k víře.

Když Pán světoval Petrovi pastýřskou

službu, neříkal mu, aby se postil, stále rozjímal, nebo zářil dokonalostí, ale ptal se ho na lásku: Miluješ mne víc než ti ostatní? Kněžství je velkým důkazem lásky vůči Kristu a současně lásky a vydanosti vůči lidem podle Kristova vzoru.

Milé sestry a milí bratři,
přeji Vám i Vaším drahým požehnané léto a prosím, abyste ve svých modlitbách pamatovali na své kněze, a to nejen v tento čas.

Váš bratr

Slovo na cestu	2
Na prázdniny	4
jen z doslechu o tobě jsem slychal	5
Rozhovor s...	
petrem Janem Vinšem	6
Spisy rané církve	10
Kostel svatého Vavřince	14
dějiny církve – Vzestup franské říše	16
Vybráno z archivu.....	20
Zprávičky	20

COMMUNIO – vydává Starokatolická
církve v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6,
162 00

Vyšlo 7. 7. 2009

tel./fax 224 319 528

e-mail: stkat@starokatolici.cz,

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.

Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Foto na titulní straně: Archiv

Na prázdniny

Úhel pohledu

Nedávno jsem potkal v tramvaji svoji kamarádku, zasloužilou matkou dvou dětí, a protože jsme se už dlouho neviděli, rozpovídali jsme se o tom, co nás v životě potkalo od našeho posledního setkání, když tu náhle náš rozhovor přerušila siréna sanitky. Ach jo, zas nějaký neštěstí, povzdychl jsem si nahlas. Neštěstí? Oponovala mi známá – já když slyším sanitku, tak myslím že někoho vezou do porodnice. Velmi nás pobavilo, jak jsme oba dva ovlivněni svými zkušenostmi, a zároveň nás to přivedlo k poznání, že možná má pravdu ona, možná já. Inu je čas umírání a je čas rození. Možná se v duchu podíváte, co má léto společného se smrtí, když na chvíli zapomeneme na všechny lidi, kteří nikdy nedorazí do své předem naplánované destinace ani se už nikdy „nikdy“ nepřivítají s těmi, se kterými se doma rozloučili, ale mně osobně prázdniny hodně připomínají postní dobu. Schválně na chvíli si zkuste v duchu pohrát se slovem prázdniny, a možná vás napadne slovo prázdny, možná i ve smyslu smutný, protože o dovolené se člověk snaží oprostít od stereotypů, do kterých zabředává, a přijít na jiné myšlenky a poznávat nové lidi i způsoby. A v tom může spočívat kámen úrazu, protože ať už si to přiznáme nebo ne, každý z nás má rád svoje jistoty, na které sice hlasitě nadává, ale zároveň se obává možnosti změny, a proto někdy dovolenou, tak zvláštní souvislost se slovem dovolit si, odkládáme jakoby na

neurčito, podobně jako modlitbu, protože nám připadá, že je spousta důležitých věcí, které bychom ještě měli dodělat. Inu naše podvědomí si s námi může hezky pohrávat, protože, co kdybychom náhodou přišli při té relaxaci-meditaci na nějakou novou ohrožující myšlenku? Respektive, co kdybychom náhodou dostali ránu z milosti, a odumřel by v nás ten starý okoukaný, ale čitelný člověk?

Krise snobismu

Stále ještě se hodně hovoří o strašáku jménem celosvětová finanční krize, a stále ještě dáváme příliš prostoru různým rádobý analytikům, kteří z kávové sedliny našeho konzumu věští, kdy ten srab asi skončí a možná si říkáme, že letos nemáme na to zaletět si k moři, do nějakého zavedeného letoviska, a s trpkým úsměvem oprašujeme turistické mapy Česka, abychom pak zjistili, že u Máchova jezera, které nechci ani v nejmenším srovnávat s „nekonečným“ oceánem, se dá prožít krásná dovolená: Nebo že třídní výšlap na kole, je mnohdy záživnější než třídní trmácení se v autokaru po památkách, které nám nic neříkají. Konec konců, jestliže dokážeme opravdu vypnout, dá se relaxovat i ve stanu na zahradě vlastního domu. A tak bych rád popřál nám všem hezkou dovolenou, ať už jí strávíme jakkoli, s nadějí, že světlo na konci tunelu nesignalizuje protijedoucí rychlík, ale nové obzory, které se před námi otvírají.

☒ *Bendy*

Jen z doslechu o tobě jsem slýchal

*Jen z doslechu o tobě jsem slýchal,
ted' však jsem tě spatřil vlastním okem.
(Job 42,5)*

Příběh Joba je tragický, ale zároveň ukazuje na Boží slávu zjevenou skrze člověka, který se plně odevzdá Bohu a přes všechny těžkosti a rány věrně vytrvá. Bůh je ve své lásce člověku nepochopitelný a někdy až děsí. Job v milosti poznává i tuto tvář Boha. Trpící Job si klade otázku, proč ho Bůh vůbec vytvořil, když ho teď chce zničit. Veškeré jeho představy Boha se hroutí. Snad je to milost, ochrana před falešnými obrazy, které si člověk o Bohu vytváří. Job zůstává sám ve své bídě a utrpení, přátelé se od něho odvrací.

Job od sebe Boha odhání, nechce, aby se ho dotýkal a současně po jeho doteku touží. I v krizi jeho vztah k Bohu stále trvá, i když je velmi bolestivý. Bojuje

proti obrazu Boha, který se mu dává, ale jiný obraz není. Vadí mu, že se na něho Hospodin tolik zaměřuje, přilíš si ho všimá, bolestivě.

Job dochází k poznání, že Bůh může učinit všechno, a také to učiní. Není to výraz jeho rezignace, spíš smíření se svým stavem. Vyzpovídává se ze své omezenosti a omylu. Ohledně svého stavu se však odpovědi nedočkává, jeho otázky zůstávají otevřené. Jobův obraz Boha se zcela rozpadá a on před ním umlká.

„Jen z doslechu o tobě jsem slýchal, ted' však jsem tě spatřil vlastním okem.“

Došlo mu, že utrpení řešit nelze, utrpení lze jenom přijmout, a také, že Bůh se nekochá pohledem na naše utrpení, ale je to On, který v nás trpí.

V Hospodinově výroku na konci knihy Job je patrné, že se staví na stranu Joba. I když se může zdát, že Job mluvil k Bohu nevhodně a jeho přátelé moudře – Bůh stojí o jeho modlitbu, ne o jejich. Bůh říká: „Já nesu jeho tvář.“ Tím dává znát, kde celou dobu byl, nebyl daleko a nekochal se pohledem na trpícího Joba, ale byl v Jobovi.

Trpící Bůh, který se z lásky k lidem nechal i přibít na kříž, aby nás zbavil pout otroctví. My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás. A když milujeme, až to bolí, pak už to není bolest, ale jen víc lásky.

☒ *Michaela Noe Švestková*
☒ *Ilustrační foto: Archiv*

Rozhovor s... petrem Janem Vinšem

*Petr Jan Vinš (*1982) je členem pražské farnosti. Vystudoval teologii a religionistiku na Husitské teologické fakultě University Karlovy a postgraduálně biblistiku a starokatolickou teologii na Universität Bern, kde dále pokračuje v doktorském studiu. Působil nejprve jako pastorační asistent v Praze a posléze dva roky jako sekretář biskupa. Na jáhna byl vysvěcen v červenci 2008. Nyní dočasně pastoračně působí ve farnosti Grenchen v kantonu Solothurn ve Švýcarsku, ale zejména o velkých svátcích bývá k vidění po boku biskupa Dušana v Praze. Církev zastupuje v různých domácích i zahraničních komisích a fórech a živě se věnuje udržování mezinárodních kontaktů v rámci Utrechtské unie a Anglikánského společenství. V sobotu 4. července 2009 přijme v katedrálním chrámu sv. Vavřince v Praze kněžské svěcení.*

Blíží se tvé kněžské svěcení a při té příležitosti bych se tě ráda zeptala na pár věci. Takže, jsi připraven?

Já myslím že ano. Pusťme se do toho.

Takže začneme od počátku. Jak ses dostal ke křesťanství, kolik ti bylo, co tomu předcházelo, co následovalo... a taky, proč sis vybral právě starokatolickou církev?

To je docela spletitá historie. Moje rodina je nábožensky (natož církevně) v podstatě netknutá, jediné s dědou

jsem jako malý byl párkrát v kostele, což ale přestalo když onemocněl a zemřel. Nicméně dětská obrázková Bible, kterou mi věnoval, se mnou stále zůstávala jako jakési memento. Když mi bylo kolem 15. - 16. roku věku, tak jsem si začal – jak je asi v tomhle věku obvyklé – pokládat otázky po věcech, které člověka přesahují, a protože jsem se tehdy velmi intenzivně zabýval japonskými bojovými uměními, byla nejsnáze po ruce právě spiritualita dálného východu, konkrétně japonský zen. Tomu jsem se věnoval velmi intenzivně, ale paradoxně

jsem se vždycky vnitřně cítil jako křesťan. Nedokážu říci, proč tomu tak bylo, ani kdy jsem si to uvědomil, ale mám pocit, že to prostě přišlo samo od sebe a nedokážu si zpětně vybavit dobu, kdy by tomu bylo jinak. Rolí v tom asi hrálo i to, že jsem se přes hudbu a sborový zpěv rychle dostal ke katolické liturgii, která mě velmi oslovovala. Z toho důvodu jsem také odmítl buddhistickou mnišskou ordinaci, která mi byla nabídnuta. A když jsem pak odmaturoval na gymnáziu, byl jsem přesvědčen, že jedině, čím bych se v tomto svém spirituálním rozpoložení mohl smysluplně zabývat, je buď religionistika, nebo japanologie. Religionistika se dá v Praze studovat na dvou místech, na Filosofické a na Husitské teologické fakultě. Den otevřených dveří na FF mě spíše odradil, zato HTF mě tehdy doslova uchvátila, takže jsem byl okamžitě rozhodnut a podal jsem jedinou přihlášku, na teologii v kombinaci s religionistikou na HTF UK. Během prvního roku studia mé vnitřní křesťanské povědomí velmi rychle vykrytalizovalo do touhy po církevním společenství. To, co následovalo, už byla do značné míry racionální volba - měl jsem tehdy už řadu přátel v různých křesťanských církvích, takže jsem začal systematicky navštěvovat nedělní bohoslužby různých denominací, zkoumat i jejich teologii a církevní zřízení, a v podstatě jsem čekal, kde to zarezonuje. Tak se stalo u starokatolí-

ků, a pak už věci nabraly celkem jasný a přímý spád. A jakkoli to asi bude znít trochu pateticky, tak se stále přesvědčuji o tom, že to byla dobrá volba.

To je zajímavé. Takže jsi šel na teologickou fakultu vlastně kvůli studiu religionistiky? Kdy jsi pocítil povolání ke svátostné kněžské službě? Bylo těžké se pro ni definitivně rozhodnout, nebo to šlo tak nějak samo? Je to náročná a odpovědná životní cesta a je už navždy, neděsí tě to někdy? Co pochybnosti?

Ano, to bylo to hlavní, jakkoli teologie tam hrála také roli. Nemůžu říci, že bych pocítil povolání ke kněžské službě nějak naráz. Spíš bych řekl, že si mě Pán tak nějak pomalu pozvolna povolával, až jsem najednou sám ke svému překvapení zjistil, že mířím tímto směrem a že je to tak vlastně správně. A ano, bylo to těžké rozhodnutí. Tím, že člověk přijímá tento závazek před Bohem a před Církví, se kromě jiného do určité míry dobrovolně vzdává dílu své autonomie. Tím nemyslím jen otázku poslušnosti vůči svému biskupovi, která je také důležitá, ale i závazek své kněžství nějakým způsobem aktivně vykonávat. Kněžství není něco, co máme sami pro sebe, není to jen další titul na vizitce. Být knězem „do počtu“ nemá smysl. A pro člověka, který působí v akademické sféře je právě tenhle moment zvláště důležitý – v tom se liší teolog-laik, od teologa-kněže.

Mám pocit, že v akademické sféře se pohybuješ jako ryba ve vodě. Ale taky vím, že plníš své jáhenské povinnosti nejen, když jsi zrovna v Čechách, že sloužíš i ve farnosti v Grenchen. Jak se tvá služba změní, až budeš vysvěcen na kněze? V čem vidíš své poslání do budoucna, resp. jak si myslíš, že bys mohl své kněžství naplnit?

Z určitého pohledu se má současná služba vlastně příliš nezmění. Ten hlavní rozdíl bude v tom, že budu moci vysluhovat i ty svátosti, které jsou vyhrazeny kněžím, zejména předsedat slavení eucharistie. Když to schválně trochu přezenu, tak bych mohl říci, že ten rok diaconátu byl pro mě vlastně presbyterát s omezenými pravomocemi. To ale obratem žádá vysvětlení: mám velkou úctu před trvalým diaconátem a před lidmi, kteří jako jáhni slouží Církvi, a jsem přesvědčen o tom, že tato služba je důležitá, ba nezbytná. Na straně druhé jsem ale také přesvědčen, že mé povolání je povoláním ke kněžství, a konec konců i pastorační úkoly, které v současné době (například právě v Grenchen v kantonu Solothurn) zastávám, jsou spíše kněžské než jáhenské. Abych byl konkrétní - pakliže nedělní farní bohoslužbě předsedá jáhen (a je to tedy tím pádem jen bohoslužba slova), tak už je na to třeba pohlížet jako na situaci nouze, nikoliv jako na standard, který by odpovídal našemu pojetí úřadu jáhna.

K té druhé půlce otázky: Jak to se mnou bude do budoucna, to je otázka spíš na Hospodina a mého biskupa-ordináře, nicméně pokud k tomu mám za sebe něco říci, tak podle mého názoru mohu být starokatolickému společenství a naší české církvi v dlouhodobé perspektivě užitečnější jako docent nebo profesor teologie, než řekneme jako farář v Břidličné. Tím si myslím že bude do značné míry určeno i ono praktické naplnění mého kněžství. Akademická činnost a pastorace jsou dvě sféry, které stojí ve vzájemném napětí, ale že je možné je harmonicky spojit do jednoho celku, o tom mě přesvědčují mimo jiné mé akademické vzory prof. von Arx a prof. HOLETON.

Nedá mi to nezastavit se ještě na chvílku u starokatolíků. Co se ti na starokatolické církvi nejvíc líbí a co ti na ní naopak vadí? V čem vidíš pozitiva toho být starokatolík a co jsou úskalí? A jak je to se starokatolicstvím u nás (v Čechách) a jak ve Švýcarsku? Liší se to hodně? Je něco, co my nemáme a ve Švýcarsku to je a líbí se ti to (případně naopak)?

Winston Churchill jednou řekl o demokracii, že je to nejhorší forma vlády s výjimkou těch ostatních, které už byly vyzkoušeny. A já si myslím, že bychom tento výrok mohli klidně přenést do církevní sféry a říci, že pro mě je starokatolická církev tou nejhorší realizací Církve Kristovy s výjimkou všech těch

ostatních, které už někdy někdo zkusil. Ale vážně: každé reálně existující církevní společenství je složené z normálních, omylných a hříšných lidí a to naše není žádnou výjimkou. Myslím si ale, že by člověk neměl ulpívat na těch negativních stránkách, ale spíše se snažit zablédnout tu jednu, svatou, všeobecnou a apoštolskou církev, která prosvítá za všemi těmi malými lidskými problémy každodenního církevního života. Proto mi dělá trochu problém hovořit o naší církvi v termínech „líbí – nelíbí“, společenství církve tu podle mého názoru není od toho, aby se líbilo, ale proto, aby se v něm žilo.

Pokud jde o situaci v ČR a ve Švýcarsku, tak ty rozdíl jsou někdy značné. Švýcarská kristokatolická církev je v řadě kantonů uznána za jednu ze tří státních církví (vedle římskokatolické a evangelické reformované), má v mnoha ohledech jedinečnou nepřerušenu tradici a poměrně velké materiální zázemí. Je dokonce několik (pravda nevelkých) oblastí, kde si zachovala skutečně lidový charakter a kde k ní patří většina populace. Česká církev má podle mého názoru naopak velkou výhodu v tom, že má pozoruhodný lidský potenciál a je v řadě ohledů mnohem dynamičtější.

Tak jsme probrali tvé duchovní směřování, ale co to lidské? Máš nějaké plány na tomto poli? Myslím, zda bys rád měl rodinu, usadil se (kde?)... A vůbec, zbývá ti při všem tom stu-

diu, službě, práci na poli překladatelském a badatelském ještě nějaký čas na soukromý život?

Upřímně: moc ne. Mívám pocit, že bych potřeboval den o 48 hodinách (i když 72 by bylo ještě lepších), abych se mohl dostatečně věnovat jenom tomu, co mě zajímá v teologii, religionistice, asyriologii, jazykovědě... Jsem rád když kromě akademických a duchovenských povinností stíhám ještě trochu sportovat a občas se vidět s přáteli. Pomýšlet v takovéto situaci na partnerství nebo rodinu by znamenalo celé své dosavadní snažení postavit svým způsobem na hlavu a radikálně přehodnotit svůj žebříček priorit. A to se mi zatím příliš nechce. Nevylučuji, že časem změním názor, ale zatím jsem spokojený tak, jak jsem. S tím souvisí i to usazení se. Doma jsem v Čechách a v Praze, ale pokud mě mé povinnosti a služba budou vést někam jinam, bránit se nebudu.

Takže ode mne je to vše. Je něco, na co jsem se nezeptala, a co bys nám přesto rád sdělil? Chceš ještě něco dodat?

Já myslím, že to je vše i z mé strany. Děkuji za příjemný rozhovor a těším se, že se s tebou i čtenáři uvidím v sobotu 4. července v 11:00 v naší katedrále na Petříně.

☒ *připravila Petra Vladyková*

☒ *Foto: Archiv*

Spisy rané církve

Tento článek je prvním ze série článků věnovaných spisům rané církve, se kterými byste se měli nadále na stránkách Communia setkávat. Každý článek bude obsahovat úvod k některému významnému autorovi nebo spisu rané patristiky a několik zajímavých nebo typických výňatků z příslušného spisu v novém překladu z řečtiny, latiny nebo dalších jazyků.

Didaché – Učení Pána národům skrze dvanáct apoštolů

Spisek jménem Učení pána národům (nebo též pohanům) skrze dvanáct apoštolů, který je často uváděn i pod řeckým názvem Didaché (= Učení), je jedním z nejstarších a nejdůležitějších písemných pramenů pro poznání tradice a praxe rané církve. Tento spis požíval v prvních křesťanských stáletích velké autority a některé křesťanské obce mu připisovaly stejnou míru kanonicity jako novozákonním spisům, jak nám ve svých dílech dokládají církevní historik Eusebios a sv. Athanasios. V pozdější době upadl tento spisek v zapomnění, až ho roku 1873 v cañhradské knihovně patřící Jeruzalémskému patriarchátu znovuobjevil Filotheos Bryennios, pozdější řecký metropolita.

O datu a místě vzniku Didaché se dosud vedou spory, některé formulace z eucharistické modlitby by ukazovaly na původ v hornatých oblastech Sýrie nebo Palestiny, neboť v této oblasti je doložen zvyk připravovat eucharistický chléb z obilí zanechaného na polích, ale tento náznak je jen

velmi nejistý a jiné souvislosti naopak poukazují spíše na Egypt. Obecně se má za to, že datum kompozice spisku připadá někdy mezi roky 100 a 160, ale různí badatelé se od tohoto vymezení odklánějí na obě strany. V každém případě reflektuje Didaché takový stav církevních obcí, v němž je ještě živé charismatické prorockví nezávislé na řádné duchovenské struktuře tvořené biskupy a jáhny. Struktura bohoslužby byla v době sepsání ještě poměrně volná a slavení eucharistie bylo pravděpodobně stále spojeno s hostinami lásky – agapé.

Didaché začíná vyličením starého motivu dvou cest, který je známý i z židovské literatury, cesty života a cesty smrti (kapitoly 1 - 6). V těchto kapitolách jsou obsaženy seznamy křesťanských ctností, které připomínají jak některé pasáže z Nového zákona, tak podobné katalogy ctností a neřestí známé z helénské literatury. Sedmá kapitola obsahuje popis křtu a kromě křtu ponořením zná již i křest trojím politím. Osmá kapitola přináší popis postní a modlitební praxe; jako vzorovou modlitbu uvádí Modlitbu Páně doplněnou oproti matoušovskému znění o tzv. doxologii (neboť tvá je moc a sláva...), kterou se křesťané modlili třikrát denně. Devátá a desátá kapitola se věnuje popisu eucharistického slavení a přináší jednu z nejstarších dokladů eucharistických modliteb, které byly pravděpodobně dále doplňovány spontánními modlitbami předsedajícího nebo charismatických proroků. Kapitoly 11 - 13 se věnují úřadu proroků a rozlišováním mezi pravými a falešnými

διδαχῶν τῶν δύο δὲ καὶ ἀποστόλων
 Διδαχὴ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ καὶ ἀποστόλων τῶν ἐξηγήτων. ὁ δὲ διδασκῶν
 ἵσθι· μὴ ἀγαπᾷς τὸν θάνατον. διὰ τὴν ἀφορὰν πολλὴν μετὰ
 ζῆτον τὸ δόξασθαι καὶ μὴ τὸ ζῆναι. ἀγαπᾷς τὸν θάνατον· πρῶτον γὰρ ἀγαπᾷς

proroky. Čtrnáctá kapitola obsahuje doklad o tom, že se raní křesťané shromažďovali v neděli, kterou zvali Dnem Páně, a obsahuje i zmínky o smíření, které je podmínkou řádného slavení eucharistické oběti. Patnáctá kapitola ve stručnosti zmiňuje ustanovení biskupů a jáhnů a vlastnosti osob, které mají tyto úřady zastávat. Tato tematika je ve větší šíři rozvinuta v tzv. pastorálních epistolách Nového zákona. Poslední šestnáctá kapitola Didaché pak obsahuje eschatologickou vizi posledních dní a nového příchodu Páně.

Didaché byla do českého jazyka přeložena již vícekrát, první překlad pořídil v roce 1891 F. Novák a standardem se na dlouho stal překlad J. J. Nováka, který vydal v roce 1971 Česká katolická charita. Nejnovějším českým vydáním je publikace Spisy apoštolských otců z roku 2004 s překladem, který pořídil v roce 1986 Dan Drápal.

Překlad vybraných kapitol

Kapitola 1

1:1 Jsou dvě cesty, jedna je cestou života a jedna smrti; je velký rozdíl mezi těmito dvěma cestami.

1:2 Cesta života je potom taková: za prvé - budeš milovat Boha stvořitele, za druhé - svého bližního budeš milovat jako sebe a všechno, co si nepřejješ aby se dělo tobě, bnečíň ani ty jiným.

Část originálního textu Didache

1:3 A učení těchto slov je následující: dobřeřečte těm, kdo vás proklínají, a modlete se za své nepřátele a postěte se za ty, kdo vás pronásledují, neboť co je to za milost, když budete milovat ty, co milují vás? Copak i národy nedělají to samé? Vy ale milujte ty, kdo vás nenávidí, a nebudete mít nepřátele.

1:4 Zdržuj se hmotných a tělesných žádostí; pokud ti někdo dá políček na pravou tvář, otoč k němu i tu druhou; pak budeš dokonalý. Pokud po tobě někdo požaduje jednu míli, jdi spolu s ním dvě. Pokud někdo sebere tvůj plášť, dej mu i košili. Pokud ti někdo vezme něco tvého, nedomáhej se toho, neboť toho nejsi mocen.

1:5 Každému, kdo tě požádá, dej a nedomáhej se daného, neboť Otec si přeje, aby všem bylo dáváno z vlastních darů. Blažený je, kdo dává podle tohoto přikázání, ten je totiž nevinný. Běda tomu, kdo bere; pokud někdo bere, protože má nouzi, je nevinný, kdo ale nemá nouzi, vydá počet z toho, proč bral a k čemu; ve sklíčenosti pak bude zkoumán pro to, co učinil, a nevyjde z něj dokud nesplatí do posledního haléře.

1:6 Ale i o tomto se říká: Ať tvá almužna vlhne potem ve tvých rukou, dokud nepoznáš komu bys ji dal.

Kapitola 5

5:1 Naopak cesta smrti je taková: ze všeho nejdřív je špatná a plná prokletí - vraždy, ci-

zoložství, žádostivosti, smilnosti, krádeže, modloslužby, čarodějnictví, mastičkářství, loupeže, falešná svědectví, pokrytectví, dvojakost srdce, podvod, nadutost, špatnost, paličatost, hamiznost, sprostá mluva, žárlivost, troufalost, povýšenost, vychloubání, 5:2 ti, kteří pronásledují dobré věci, kteří nenávidí pravdu, kteří milují lež, kteří neuznávají spravedlivou odměnu, kteří se nepřiklánějí k dobrému ani k spravedlivému rozsudku, kteří dávají pozor ne na to, co je k dobrému, ale co je k špatnému, ti, kteří mají daleko k mírnosti a trpělivosti, kteří milují zbytečnosti, kteří požadují odplatu, kteří se nesmilovávají nad chudákem, kteří se nezasazují za utlačované, kteří neuznávají svého Stvořitele, vrazi dětí, ti, kteří svádí Boží výtvor, kteří se odvracejí od potřebného, kteří týrají utlačovaného, zastánci bohatých, bezprávní soudci chudých, naprostí hříšníci. Chraňte se, děti, před tím vším.

Kapitola 6

6:1 Dohlédni, aby tě někdo neodvedl od této cesty učení, neboť takový tě učí o něčem jiném, než o Bohu.

6:2 Pokud jsi schopen nést celé jho Páně, budeš dokonalý; pokud toho ale nejsi schopen, udělej to, čeho schopen jsi.

6:3 Pokud pak jde o jídlo, nes to, čeho jsi schopen. Před jídlem obětovaným modlám se ale můj obzvláště na pozoru, je to totiž služba mrtvým bohům.

Kapitola 8

8:1 Ale vaše posty ať nejsou spolu s pokrytci, neboť oni se postí druhý a pátý den po sobotě; vy se ale postíte čtvrtý a přípravný den.

8:2 Ani se nemodlete jako pokrytci, nýbrž se modlete tak, jak nařídil Pán ve svém evangeliu: Otče náš, jenž jsi na nebesích,

posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi, chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť nám náš dluh, jako i my odpouštíme našim dlužníkům, a neuveď nás v pokušení, ale zachraň nás od zlého; neboť tvá je moc a sláva na věky.

8:3 Třikrát za den se takto modlete.

Kapitola 9

9:1 A pokud jde o díkůvzdání (eucharistii), takto vzdávejte díky:

9:2 Nejprve o kalichu: Vzdáváme ti díky, Otče náš, za svatou révou Davida, tvého služebníka, kterou jsi nám vyjevil skrze Ježíše, svého služebníka; tobě buď sláva na věky.

9:3 A pokud jde o lámaný chléb: Vzdáváme ti díky, Otče náš, za život a vědění, které jsi nám vyjevil skrze Ježíše, svého služebníka; tobě buď sláva na věky.

9:4 Právě jako byl tento lámaný chléb roztroušen po horách a když byl shromážděn, stal se jedním, tak ať se shromáždí tvá Církev od hranic země do tvého království; neboť tvá je sláva a moc skrze Ježíše Krista navěky.

9:5 Nikdo ale ať nejí ani nepije z vašich darů díkůvzdání, kromě pokřtěných ve jméno Páně; i o tomto řekl Pán: „Nedávejte svaté psům.“

☒ *připravil a z řečtiny přeložil Petr Jan Vinš*

☒ *Obrázek: <http://www.didache-garrow.info/>*

Kostel sv. Vavřince

Podoba kostela je do značné míry určována jeho vztahem ke gotickému opevnění. Průčelí leží nezvykle na severní podélné straně, zatímco jižní stěna částečně splývá s hradební zdí. Stavba má 22,7 m vysokou kupoli s lucernou a dvě 24,5 m vysoké věže. Ve středu zvláště průčelní fasády stojí socha legendárního zakladatele svatyně sv. Vojtěcha, která je dílem Františka Dvořáčka (1842). V rizalitu se nachází znak svatovítského probošta Františka Strachovského ze Strachova, který zaštitil a finančně podpořil dokončení barokní přestavby kostela. Ve vrcholu štítu můžeme spatřit sochu Nejsvětější Trojice doplněnou po stranách sochami

sv. Jana Nepomuckého a obtížně určitelné světice, pravděpodobně sv. Moniky.

Legenda vypráví, že kostel byl založen již za vlády Boleslava Pobožného. Knížeti se tehdy zjevil na petřínském vrchu stařec, aby mu připomněl, že toto místo bylo odjakživa zasvěceno pohanskému bohu Perunovi. V tu chvíli se také vzňal oheň připomínající minulé pohanské obřady, uvnitř jehož plamenů se zjevovaly lidské postavy. Lidé nebyli tehdy ještě příliš pevní ve své křesťanské víře, a proto když se doslechli, co se na Petříně stalo, začali na vrch hromadně přicházet, aby znovu obětovali pohanským bohům, od nichž se předtím odvrátili. V té

době se do země vrátil sv. Vojtěch, který knížeti doporučil na tom místě založit kapli. Ta měla být zasvěcena sv. Vavřinci, který byl mučen ohněm na žhavém roštu, a je tedy ochráncem proti tomuto živlu. Biskup Vojtěch byl přesvědčen, že se sv. Vavřinec svými přímluvami nejlépe zaslouží o to, aby se lidé přestali ohni klanět.

O původním účelu osamocené stojícího kostela mnoho nevíme. Mohl náležet k tamějšímu popravišti, které lze na Petříně doložit od roku 1249. Nelze vyloučit možnost, že zde bylo při založení kaple skutečně využito posvátné tradice místa, jejíž kořeny sahaly do pohanských časů.

V pramenech je románská kaple sv. Vavřince poprvé zmiňována roku 1135. Stavba měla obdélnou loď s půlkruhovou apsidou na východní straně a s věží na straně západní. Téměř celá původní kaple zůstala zachována dodnes. Je vtělena do kněžiště barokní stavby. Máme doloženo, že v době, kdy byl děkanem svatovítské kapituly Vít (zemřel 1277), proběhlo rozšíření kostela a dostavba věže. Drobné románské stavbě se muselo vyhnout i malostranské opevnění známé jako Hladová zeď (1360-63). Z renesanční úpravy kostela, jež proběhla na popud Jiřího Heinricha z Frankenštejna po roce 1590, zůstala zachována část lunetové klenby v presbytáři a zaklenutí apsidy. Na klenbě jsou také vymalovány erby Heinricha z Frankenštejna a jeho manželky.

Vrch Petřín vděčí z velké části za svou současnou podobu aktivitě Norberta Saatzera, původem bavorského kněze, působícího při

sv. Vavřinci v první polovině 18. století. Díky němu proběhla barokní přestavba kostela. Dal pravděpodobně také popud k zbudování křížové cesty a kaple. V té době začínaly v kostele svatováclavské pouti do Staré Boleslavi, v baroku velmi oblíbené. Jak dokládá obraz z roku 1739, stál zde tehdy ještě stále renesančně upravený románský kostelík. Zvyšující se počet poutníků, kteří sem při každoročním procesí přicházeli, pak zřejmě zavalil příčinu ke zvětšení kostela.

Podle dochovaných účtů proběhla nejvýznamnější přestavba mezi lety 1740-1742 pod vedením architekta a stavebníka Ignáce Palliardiho. Palliardi měl sice italské předky, ale od narození žil v Praze, kde také provedl své nejznámější realizace. Je autorem strahovské klášterní knihovny a řady významných barokních paláců, například Kolovratského či Lobkovického. Palliardiho kmotrem byl Kilián Ignác Dietzenhofer, který také výrazně ovlivnil jeho pozdější tvorbu. Je možné, že kostel vznikl na podkladě upraveného Dietzenhoferova plánu. Tomu by nasvědčovalo podobně řešené přesunutí hlavní fasády na boční stěnu, jaké nalzáme i u Dietzenhoferova Staroměstského kostela sv. Mikuláše.

Kostel sloužil ke svému účelu jen do roku 1783, kdy byl uzavřen, a jeho majetek rozprodán. Nevyužívaný kostel po řadu let chátral. Před úplným zpusnutím byl zachráněn až ve druhé třetině 19. století, kdy byl na náklady věřících opraven, a roku 1840 znovu vysvěcen. Obliba chrámu ještě

vzrostla po roce 1891, kdy přístup k němu usnadnila nově dokončená lanová dráha. Dva roky na to, 11. 5. 1893, se na svátek Nanebevstoupení Páně v kostele poprvé rozezněly nové zvony z pražské dílny J. Diepolta.

Kněžišti dal dnešní podobu významný současný architekt a designér prof. Jiří Pelcl. Dílem tohoto předního představitele českého designu je i krucifix, který je v něm zavěšen. V boční kapli stojí oltář s obrazem Umučení sv. Vavřince od J. C. Monna 1693. Na stropě sakristie se nalézá freska z roku 1735, na níž sv. Vojtěch ukazuje směrem k pohanům pálicím posvátné ohně, zatímco sám již drží v rukou model kostela.

Kostel je Starokatolické církvi v ČR pronajat za symbolický obnos hlavním městem Praha od roku 1994. Hned následujícího roku se stal starokatolickou katedrálou. Od loňského srpna probíhá rekonstrukce střechy kostela a zároveň byl fasádě navrácen nátěr odpovídající stavu v 18. století. Část původní iluzivní ornamentální výmalby fasády je odkryta na pravé boční stěně středního rizalitu.

V bezprostřední blízkosti kostela se nachází několik drobných sakrálních staveb. První je kaple Kalvárie (dříve označovaná jako sv. Kříže), nevelká stavba obdélníkového půdorysu dokončená roku 1737. Uvnitř se nalézá sousoší Kalvárie a Kristův žalář. Její barokní štít zdobí sgrafita se Zmrtvýchvstáním Krista provedená roku 1936 J. Riedlem podle staršího návrhu Mikoláše Alše z roku 1898. Druhá kaple je zasvěcená památce

Božího hrobu. Stojí poblíž zrcadlového bludiště a pochází z roku 1732, kdy vznikla díky již zmiňovanému duchovnímu Saatzerovi. Její půdorys připomíná chrám Božího hrobu v Jeruzalémě, který se stal inspirací pro řadu barokních kaplí tohoto zasvěcení. Obě kaple byly obnoveny roku 1884.

Saatzter se podílel také na vzniku křížové cesty. Roku 1733 zde slavil vůbec první pobožnost křížové cesty u nás. Devátého června 1739 papež Kliment XII. její každoroční slavení nejen schválil, ale nadál příslušnými odpustky. Svůj dnešní vzhled dostala petřínská křížová cesta až ve století devatenáctém, kdy byla její starší zchátralá verze zbořena. Nahradilo ji dnešních čtrnáct zastavení, vymalovaných dle návrhu profesora vídeňské Akademie výtvarných umění Josefa Führicha (1838). Venkovní fresková malba ovšem v našem prostředí velmi trpí, a tak musely být malby obnoveny již roku 1884 Jakubem Schikanederem.

☒ *Lucie Kodišová*

☒ *Foto: Dominik Kačmár*

Pro další informace je možno nahlédnout do těchto knih:

Josef Hrubeš, Eva Hrubešová, Dagmar Broncová: *Petřín a Strahov*, Praha 2008

Pavel Vlček (ed.): *Umělecké památky Prahy, Malá Strana*, Praha 1999

Stanislav Bedrník: *Kostel svatého Vavřince a Křížová cesta na Petříně*, Praha 1935

Jan Zavřel (ed.): *Pražský vrch Petřín*, Praha 2001

Germánské kmeny, které se přesídlily ze severu Evropy do těsného sousedství Římské říše, se z kmenových společenství přeměňovaly v raně feudální státy. Ty vznikaly díky interakci s pozdně helénisticko-římskou kulturou, která již byla natolik civilizačně v úpadku, že nemohla světu přinést nic nového. To byla šance pro ještě „mladé“, kulturně nevyvinuté „barbarské kmeny“. Jenže germánské prostředí se skládalo z mnoha drobných kmenových knížectví, takže samostatně nemohlo mít žádné z nich takový vliv, aby bylo schopno vytvořit novou „celosvětově“ vyspělou civilizaci. Proto bylo dějinně nutné vytvořit dostatečně velkou sílu, která by byla schopna dát Evropě nový kulturní směr. Touto silou se měl stát kmen Franků.

Pokud chceme pochopit dění v západní Evropě v 6. - 10. st., je třeba mít stále na zřeteli, že docházelo ke střetu dvou kultur, které se navzájem ovlivňovaly, až splynuly v jednu novou středověkou kulturu. I když Germáni měli vlastní právo, náboženství, světonázor a moc, ve střetu s antikou a helénismem byla jejich kultura, vzdělanost a v důsledku i organizovanost na nižší úrovni. A právě po rozpadu Západořímské říše byla katolická církev jedinou nositelkou antického dědictví, což si asi uvědomil franský král Chlodovik, když nejspíše r. 496 přijal v Remeši křest z rukou katolického biskupa Remigia. Tím

Křest krále Chlodovika

zhatil Theoderichovy plány o vytvoření germánské říše založené na ariánském křesťanství, které bylo natolik etablované s germánskou kulturou, že by jednak arianství nemohlo přinést germánskému světu antickou vzdělanost a za druhé nemělo takové jednotící pouto jako katolické křesťanství se svou organizační strukturou, která přečkala i pád Západořímské říše. Biskupové, kteří většinou pocházeli z vlivných římských šlechtických rodů, získali ve společnosti i velký politický vliv. Například vzpomeňme papeže Lva Velikého, který při vpádu Hunů a Vandalů do Říma r. 455 dosáhl svým vlivem toho, že nepřátelské hordy nevráždily obyvatelstvo a nepodpálily město.

Chlodovikův křest neznamenal, že by se Frankové stali katolíky a už vůbec

ne křesťany, byl to politický krok, na který teprve musela navazovat misie, která jen pomalu měnila pohanský svět Franků na křesťanský. I křesťanství Chlodovikových nástupců bylo velmi vlašné a krevní msty, krvavé dynastické spory a intriky byly stále na denním pořádku.

Merovejci (vládnoucí rod franské říše) chápali církev jako národní záležitost (stejně jako okolní Germáni své národní ariánské církve), chápali církev v rámci království daleko více než její univerzality. Králové si nárokovali církev jako nástroj vlastní moci a dělali si právo disponovat církevním majetkem. Proto napojení franské církve na papeže bylo velmi slabé, skoro až žádné. Frankové pouze respektovali některé konkrétní papeže a to pouze jako mravní autority. Naopak biskupové si zachovali řadu svých práv a pravomocí v církvi. Ovšem co se týče volby biskupa, toto právo ponechal král a občas do tohoto úřadu jmenoval i laiky. Říšské synody se nescházely pravidelně a měly jen malou autoritu. Svolával je král a potvrzoval jejich výnosy.

Pro šíření křesťanství bylo důležité, aby vznikala nová kultická centra – kostely. A ty na území franských králů skutečně vznikaly. Hlavně na venkově. Což oproti staré církvi bylo nové. V Římské říši byly kostely stavěny ve městech, které byly centrem většího území, takže vznikala tzv. diecézní soustava. Buď se lidé na bohoslužby scházeli do města, nebo biskup vysílal kněze na venkov, aby tam konali bohoslužby. Ve franské říši nao-

pak vznikl systém parochiální, kde biskup osobně nebo prostřednictvím svého arcijáhna dohlížel na kněze, kteří sídlili na venkovských farnostech.

Nové kostely nebo kláštery zakládali králové či jejich šlechta a tito zakladatelé (fundátoři) se stávali vlastníky nejen církevních objektů, ale i jeho výnosů (důchodů) a činili si nárok ustanovovat na nové fundaci faráře, opata či biskupa dle svého, mnohdy soukromého, zájmu. Tento stav nemohl vést k ideální církvi a ta ani taková nebyla, proto vzešly podněty k nápravě a misii z Britských ostrovů – tzv. iroskotské misie.

Moc Merovejců ve franské říši postupně klesala na úkor říšských majordomů – správců říše. Králové byli spíše loutkami v jejich rukou. Za posledního merovejského krále Childericha III. majordomus Karel Martel (714 – 541) porazil Araby u Tours a Poitiers a tím se mu dostalo faktické moci nad celým západem. Jeho synové Karlmann a Pipin pokračovali po smrti Karlově ve faktické vládě v říši. Poté, co se Karlmann vzdal vlády a vstoupil do kláštera, nebránilo Pipinovi nic, aby svrhl neschopné Merovejce z trůnu nadobro. Jelikož v germánském prostředí měla královská funkce silný sakrální význam, potřeboval se Pipin obrátit na nějakou vyšší autoritu. A tou se stal papež Zachariáš (741 – 752). Pipin ho požádal o schválení svých dalších kroků a papež mu vyhověl. Na to Pipin předstoupil před říšské shromáždění v Soissons (751 – 752), kde se nechal zvolit králem Franků. Po jeho zvolení papež pověřil

jednoho z franských metropolitů, aby Pipina pomazal, takže královská hodnota získala i sakrální pověření. Od této doby se politika Franků těsně navazovala na papežství. Hned následující léta měl Pipin možnost papeži dokázat svoji vděčnost, kdy potřeboval ochranu před Langobardy. Navíc Pipin Zachariášovi daroval některá území kolem Říma, která se stala základem pro pozdější církevní stát. Někdy v této době vznikla tzv. Konstantinova donace, která tvrdila, že když císař Konstantin někdy okolo r. 330 přesídlil do Byzance, vládu nad západem přenechal papeži Silvestrovi. Teprve až v době humanismu bylo zjištěno, že se jedná o padělek.

Ve středověku bylo vcelku běžné vytváření falz dokumentů, která měla buď zajistit písemné vlastnictví majetku nabytého v době, kdy se ještě o pohybech majetků a výsad nevedly záznamy, nebo se majitel snažil objektu zápisu dát patinu tradice. Konstantinova donace byla postavena na legendě z 5. st., která hovořila o vymyšlené historce, kde císař Konstantin onemocněl malomocenstvím a papež Silvestr ho zázračně vyléčil. Císař z vděčnosti z uzdravení daroval papežskému stolci vládu nad Římem a západními zeměmi. Vliv donace pro středověkou církev byl značný a mnozí papežové na něm zakládali svůj nárok na církevní stát a papežský primát. Teprve až Mikuláš Kusánský a Lorenzo Valla v 15. st. pravost listiny zpochybnili.

Tímto přerušíme naše vyprávění o dějinách církve a jako předchů toho,

Král Pipin

na co se můžeme těšit v příštím čísle Communia, udělejme si ještě malou ochutnávku: 28. července r. 754 papež Štěpán ještě jednou demonstrativně opakoval v St. Denis pomazání Pipina a jeho synů Karla a Karlomana II, kteří se ujali vlády po jeho smrti (r. 768). Karlomann však tři roky na to umírá a Karel bude vládnout sám. Karel, který dostane přídomek Veliký, se ukáže jako velmi schopný panovník, který bude dobývat nová území, bude podporovat umění, vzdělanost i křesťanskou víru. Jeho době se bude říkat karolinská renesance a znovu ožije lesk Římské říše a císařství.

☒ *Martin Hlouch*

☒ *Obrázky: commons.wikimedia.org
a www.encyclopedia.com*

Komuniké zasedání ibk v Karlíku u Prahy 25. - 29. 1. 2009

Také na letošním zasedání IBK měly velký prostor kromě zprávy Mezinárodní starokatolické liturgické komise a interních starokatolických témat ekumenické a bilaterální vztahy.

Mezinárodní liturgická komise pod předsednictvím biskupa Dušana Hejbala předložila biskupské konferenci dva návrhy pro svěcení olejí. Orientovala se přitom na varianty, které existují ve starokatolických církvích. Při té první se svěcení koná uvnitř eucharistické modlitby, při druhé před ní. Biskupská konference souhlasí s oběma variantami. U eucharistické modlitby má být provedeno ještě přepracování textu. Jakmile bude uskutečněno, budou návrhy předloženy k vyjádření stanoviska od všech církví Utrechtské unie.

Komise též předložila návrhy na změny při jáhenských, kněžských a biskupských svěceních. Ty se vztahují především na pomazání a na místo svätícího obřadu uvnitř bohoslužby. Po obširné diskuzi se biskupská konference usnesla v obou bodech ponechat dosavadní praxi. V jednotlivých úsecích je třeba text ještě jednou přepracovat.

Hovory s Mariavity, započaté ze strany IBK roku 2007, se ukázaly jako obtížné. Pro Polskokatolickou církev i Mariavity je obtížné sblížení a hlubší spolupráce, což se však přiči eklesiologickému principu jedné jediné starokatolické církve na témže teritoriu. Biskupská konference rozhodla, že jako gesto dobré vůle bude vedoucí biskup Mariavitů na základě dohody z roku 1895 po dobu pěti let zván jako host na IBK. Během této doby mají být vedeny hovory o dogmatických a teologických otázkách. Poté má být provedeno vyhodnocení a otázka členství v Utrechtské unii má být znovu formálně položena.

Návštěva starokatolické delegace u indické církve

Mar Thoma proběhla potěšitelně. Biskupská konference naplánuje na bližší budoucnost další rozvoj kontaktů. V souvislosti se starokatolickým kongresem 2010 v Curychu má dojít k setkání biskupů.

Po několika letech přípravných prací předložil arcibiskup Vercammen biskupské konferenci dokument, který se zabývá ekumenickými úkoly a cíli unie. Je v něm vyjádřeno vyznání pracovat dále na existujících ekumenických vztazích a mít otevřený postoj také pro církve, které prožívají katolicitu, a též pracovat na celosvětovém okruhu přátel.

Přítomní hosté z Anglikánského společenství poděkovali biskupské konferenci za spolupráci a informovali o stále ještě trvající obtížné situaci Anglikánské církve.

Za pracovní skupinu „Katolicita a globalizace“ představil Dr. Franz Segbers závěrečnou zprávu o práci komise skládající se z teologů Anglikánské církve. Nezávislé filipínské církve a starokatolické církve. Navrhuje další sledování tématu na různých úrovních. Mají být publikovány texty komise, aby mohly být používány jako podklady pro konference nebo semináře ve vzdělávacích institutech. Též má být vypracována brožura, která by zpracovala dějiny Nezávislé filipínské církve takovým vodným způsobem, aby mohla být používána při další práci v obcích. Dále se zkoumá možnost výměnného projektu a projektu k péči o filipínské migranty. Dr. Segbers by chtěl těmito aktivitami umožnit, aby i v církvích a obcích rostlo povědomí, že i oni patří k celosvětové katolické církvi.

Další zasedání IBK se bude konat 13. – 16. 6. 2010. Amersfoort a Bern, duben 2009

☒ *Maja Weyermann*
pověřenkyňe pro informace IBK

Kdo: Starokatolická farní obec v Praze
Komu: ONV v Praze 2, odbor školství a kultury, Praha

Ve snaze podílet se aktivně na současném budo-
vatelském úsilí všeho našeho lidu, rozhodli jsme
se nabídnouti jako závazek v letošním jubilejním
roce provedení nezbytné úpravy velmi ohrožené
památné barokní kaple sv. Rodiny pod Nuselský-
mi schody a převzeti trvalé péče o tuto památku.
Jde o nevelkou, ale pro území obvodu Prahy 2
historicky zajímavou, více než dvě století starou
architekturu, na jejíž zabezpečení naše možnosti
stačí, kterou můžeme i v interiéru upravit tak, aby
odpovídala původnímu určení a o níž můžeme
i v tomto smyslu pečovat a tak zamezit dalšímu
novému poškození.

V rámci závazku provedou veškerou práci naši
členové bezplatně, přivítali bychom ovšem po-
moc ve formě prokazatelně proplacených faktur
za použitý materiál (sklo na okna, nové dveře
a vnitřní výmalbu).

Vzhledem k učiněnému závazku žádáme, aby
nám byla zmíněná kaple laskavě trvale propůj-
čena a umožněna nám tak její obnova a ostraha.
V dokonalé účtě za starokatolickou farní obec
v Praze

Dr. R. J. Štursa, předseda

PhC. Miroslav Stoupa, tajemník

28.2.1970

Pozn. red.: Písemná odpověď odboru školství
a kultury se bohužel nedochovala, ale vzhledem
k tomu, že starokatolická církev má tuto kapli
dlouhodobě v užívání, je pravděpodobné, že
žádosti bylo vyhověno.

☒ *Archiv starokatolické církevní obce Praha
na Bateriích, připravil Josef König*

Synoda Kristokatolické církve Švýcarska
zvolila na svém zasedání dne 12. červ-
na **nového švýcarského biskupa**, který
nahradí dosavadního biskupa Fritz-René
Müllera, který začátkem tohoto roku od-
stoupil z důvodu dosažení věkové hranice
stanovené pro odchod do emeritury, která
ve Švýcarsku činí 70 let. Novým biskupem
se stal dosavadní farář v Curychu, biskup-
ský vikář a správce biskupství dr. Harald
Rein (na snímku). Harald Rein se narodil
roku 1957 v Německu, doktorát z pastorál-
ní teologie složil v Lucernu a kromě teogie
vystudoval i management a řízení nezis-
kových organizací. Ve svém biskupském
úřadě se chce soustředit na práci s mládeží,
liturgický život, sociální práci církve a eku-
menu. Biskupské svěcení biskupa Haralda
se bude konat ve Švýcarsku dne 12. září
2009. Novému švýcarskému biskupovi pře-
jeme hojnost Božího požehnání.

☒ *Petr Jan Vinš*

☒ *Foto: Archiv*

Zachovejte neděli jako zvláštní den, říká církevní skupina EU

Seskupení protestantských, anglikánských a ortodoxních církví naléhá na Evropskou unii, aby zachovala neděli jako den odpočinku, v čase kdy seskupení 27 národů zvažuje nová omezení pracovní doby. Komise Církev a společnost Konference evropských církví na zasedání v dánském Nyborgu sdělila ve svém prohlášení: „Vědecký výzkum ukázal, že neděle je těsněji propojena se zdravím pracujících než jakýkoliv jiný den v týdnu.“ Komise vzala na vědomí, že Evropský parlament a 27 členských zemí EU v současné době projednává novou směrnici, která by stanovila počet hodin, kdy smějí zaměstnanci pracovat.

☒ *Zdroj: www.eni.ch*

Ještě letos má EU hlasovat o zákazu křesťanských symbolů ve veřejných budovách

EU připravuje návrh zákona, který umožňuje ateistům protestovat proti vystavování křížů. Tak by mohly z veřejných budov zmizet všechny křesťanské symboly. Týkalo by se to nemocnic, hotelů, vězení a prostor dobročinných zařízení. Simon Calvert z britského evangelikálního „Křesťanského institutu“ prohlásil, že zákon by otevřel Pandořinu skříňku. Z hotelů by měly zmizet bible, z vánočních trhů jesličky.

O návrhu zákona se má hlasovat ještě letos.

☒ *Zdroj: <http://res.claritatis.cz>*

Kněžské svěcení jáhna Mgr. Petra Jana Vinše se koná v sobotu 4. července v 11 hodin v katedrálním chrámu sv. Vavřince.

Bratr biskup Dušan navštíví 28. června Jihlavu a 26. července filiální obec u sv. Máří Magdalény v Praze.

Prvním starokatolickým vojenským kaplanem se od 1. července 2009 stane brněnský farář Mgr. Rostislav Toman

V neděli 21. června oslavil své **65. narozeniny** místopředseda synodní rady a dlouholetý člen naší církve, bratr Josef Konig.

Josef svou prací pro církev významně přispěl k formování její dnešní podoby, především během její konsolidace v 90. letech, kdy se rozhodovalo o dalším liturgickém i personálním vývoji Starokatolické církve v ČR.

Hodně zdraví a duševní pohody přeje redakce.

Fischer: Vyrovnání s církvemi zůstane na příští vládě

Kabinet Jana Fischera nemá kvůli svému omezenému mandátu ambici řešit majetkové vypořádání mezi státem a církvemi. Podle premiéra je však škoda, že připravený kompromisní návrh nakonec spadl pod stůl. Fischer to dnes řekl na schůzce se zástupci církví působících v České republice. Diskutovali také o narůstajících projevech extremismu, xenofobie či antisemitismu v zemi a návštěvě papeže připravované na září. „Nemáme možnost řešit nějaké podstatné záležitosti, které potřebují dlouhý čas,“ podotkl po schůzce předseda České biskupské konference Jan Graubner.

Fischer poznamenal, že jeho vláda s omezeným mandátem nebude přicházet s podstatným řešením majetkového vyrovnání s církvemi. „Tam bude potřeba počkat až po volbách, až bude politicky komponovaná vláda,“ vysvětlil s tím, že doufá v politickou vůli k řešení.

Předchází kabinet chtěl vrátit církvím zhruba třetinu majetku zabaveného po roce 1948 církevním řádům, zbytek měla nahradit finanční částka ve výši 83 miliard korun. I s úrokem by částka za 60 let činila asi 270 miliard korun, což setkalo s rozporuplnými reakcemi veřejnosti i některých politiků.

Loni proto vznikla parlamentní komise, která nakonec doporučila sněmovně návrh zákona nepřijmout. Vyzvala vládu, aby s církvemi zahájila nové kolo jednání. Návrh zákona si zřejmě bude muset počkat na výsledek podzimních voleb do sněmovny. Fischer jej ale pokládá za výsledek dlouhodobě formované debaty a kompromisu. „Že zákon neprošel, samozřejmě považují za

škodu nebo za problém. Ale je jistě možné se k němu později vrátit,“ podotkl.

Graubner varoval, že s plynoucím časem a měnicími se okolnostmi bude možná potřeba znovu otevřít některé už dojednané věci. Parlamentní komise však podle něj došla k závěru, že církve mohly žádat až třikrát více, než nakonec žádaly. Postoj církví označil za snahu o kompromis poznamenal, že ze strany státu očekává podobně vstřícný postoj.

Fischer zdůraznil, že velký prostor byl dnes věnován také problematice extremismu. „Tam role a zapojení církví je velmi významná a církve mohou být dobrým partnerem v hledání toho, abychom tuto velmi zlou vlnu zastavili,“ podotkl.

„Hovořili jsme o jejich komunikaci s jednotlivými resorty. Není to jen ministerstvo kultury, je to řada dalších,“ poznamenal Fischer. Svě ministry prý požádal, aby dialogu s náboženskými obcemi věnovali pečlivou pozornost. Církve a náboženské společnosti považuje přes statistiky ukazující na velkou sekularizovanost české veřejnosti za velmi významný prvek společenského života. „Osvědčuje se právě v kritičtěších situacích, v době krize,“ vysvětlil premiér.

Předseda Ekumenické rady církví Pavel Černý zdůraznil, že církve chtějí s vládou spolupracovat i v otázce dokončení českého předsednictví v Evropské unii. „Církve se angažovaly v otázce hodnot, etické orientace. Chceme rozvíjet další projekty,“ podotkl.

Předseda Federace židovské obce Jiří Daníček Fischera informoval o situaci židovské spopolitosti v ČR. „Vyslovil jsem naději, že ani tato vláda nebude zasahovat do vnitř-

ních záležitostí židovských obcí a židovské federace,“ poznamenal.

☒ *Zdroj: christnet.cz*

Ulice Moskvy brázdí mobilní synagoga

„Jste žid?“ ptá se rabín v moskevské ulici kolemjdoucího. „Ano,“ odpovídá s úsměvem muž a vstupuje do mobilní synagogy, což je kempingový karavan zařízený jako kultovní místo. Synagoga, brázdící ulice ruské metropole, má povzbudit židy, aby se „přiblížili svým původním kořenům“, píše agentura AFP.

Vozidlo pískové barvy ozdobené židovskými symboly se zastavuje na parkovišti v Tverské ulici, jedné z hlavních tepen Moskvy. Ze synagogy vystupují dva ortodoxní rabíni a upevňují na chodník žlutý panel, který poutá pozornost kolemjdoucích. Mohou si na něm přečíst: „Pojízdná synagoga. Modlitby, židovská literatura, konzultace“.

„Cílem je přesvědčit lidi, aby se přiblížili ke svým kořenům,“ vysvětluje rabín Chaim Manklin, zatímco jeho kolega oslovuje lidi na ulici. „Je to pro židy nebo pro všechny?“ ptá se mladý muž. „Je to synagoga, je pro všechny,“ odpovídá rabín zvědavci, který ale pokračuje ve své cestě.

U panelu se zastavuje starší muž s laptopem přes rameno a zírá překvapeně. Amir Amirov, původem z ruského Dagestánu na Kavkaze, se rozhodne vstoupit do vozu na pozvání rabína Barucha Kleinberga. „Nikdy jsem nebyl v synagoze a nikdy jsem tomu doopravdy nevěřil, ale možná mi to pomůže,“ říká váhavě muž a usedá proti rabínovi v karavanu. Rabín mu předvádí, jak se vážou na ruce a čelo černé pásky s částmi

modlitby, a vysvětluje průběh každodenních modliteb. „Odteďka už budu chodit do synagogy, musím si na to najít čas,“ ujišťuje muž a opouští vozidlo.

Další kolemjdoucí je nadšen, že vidí poprvé ve skutečnosti mobilní synagogu, protože dosud ji viděl jen na internetu. „Musím to dělat (modlit se) každý den, protože jsem žid,“ říká Američan Boris Katz, který žije tři měsíce v roce v Moskvě a zbytek v Los Angeles. Bere si jeden exemplář modlitební knihy (tóry) a za pravidelného kývání čte modlitby. Potom mobilní synagogu opustí.

Rabín Kleinberg jezdí ulicemi Moskvy se svou mobilní synagogou na rušná místa hlavního města každé odpoledne s výjimkou soboty, kdy mají židi šabat. Myšlenka mobilní synagogy se zrodila v roce 1974 v New Yorku a v Rusku se objevila poprvé v roce 1991, po rozpadu Sovětského svazu, řekl mluvčí synagogy Beise Menachema Andrej Gloster. „To ale netrvalo dlouho, rabín, který ji měl na starost, odjel do New Yorku. Znovu se mobilní synagoga v Moskvě objevila v roce 2007 a měla velký úspěch,“ říká Gloster. „Do naší synagogy přichází hodně lidí teprve poté, co navštívili tu mobilní.“

V Rusku je podle agentury AFP kolem 230.000 židů, což je dvakrát méně než v roce 1989. Mnoho z nich víru nepraktikuje. Po rozpadu Sovětského svazu mnoho židů odešlo do USA nebo Izraele.

☒ *Zdroj: christnet.cz*

Pro usmání

Jednou se ptali papeže, proč v kněžském stavu nemohou být také ženy.

Odpověděl: „Protože by tak zaniklo zpo-
vědní tajemství.“

Nelekni se!

Už Jan Werich říkal, čtěte bibli, tam to všechno je ... nebyl teolog ... a vida...

Až příště budeš mít pocit, že s tebou Bůh nic nesvede, vzpomeň si, že:

Abraham byl příliš starý

Sára byla neplodná

Izák byl přehnaně důvěřivý

Jákob byl úskočný

Lea byla ošklivá

Josef Egyptský prožil těžkou šikanu

Mojžíš měl zraňo z dětství a byl agresivní

Gedeon měl strach a chtěl utéct

Rachab byla prostitutka

Jeremiáš a Timotej byli příliš mladí

David měl na kontě cizoložství a úkladnou vraždu

Jonáš utekl před Hospodinem

Noe se občas opil do němoty

Noemi byla vdova

Jób přišel o rodinu, o majetek a propadl depresi

Jan Křtitel byl bezdomovec a pojídal hmyz

Panna Maria místy nechápala, jak to Pán Bůh myslel

Ježíš v pubertě utekl rodičům a ještě se divil, co mají za problém

Učedníci usínali při modlitbě

Petr se vytahoval, a pak zapřel Krista

Marta byla tak trochu workoholička

Její sestra Marie zas nebyla zrovna akční

Marie Magdaléna byla prostitutka, a ještě k tomu posedlá

Samařská žena byla několikrát rozvedená a žila „na hromádce“

Zacheus byl malý a zakomplexovaný a živil se daňovými podvody

Pavel byl cholerik a občas si neviděl do úst

Timotej míval žaludeční potíže

První svatořečený byl lotr po pravici.

TAK SE NELEKNI, KDYBY PÁN POČÍTAL I S TEBOU!

I KVŮLI TOBĚ VSTAL Z MRTVÝCH!